

**Budsjett 2017 og økonomiplan 2017 - 2020****Saksfremlegg**

<b>Utvalg</b>	<b>Utvalgssak</b>	<b>Møtedato</b>
Eldrerådet		
Råd for funksjonshemmede		
Utvalg for levekår		
Utvalg for oppvekst		
Utvalg for teknikk og miljø		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Saksbehandler: Marit Rinnan

Arkivsaknr.: 2016/5670-5

**RÅDMANNENS FORSLAG:**

1. Budsjett 2017 og økonomiplan 2017 – 2020 fastsettes slik det er framlagt i rådmannens forslag til handlingsprogram vedlagt saken, justert for utvidet eiendomsskatt, og i henhold til justert budsjettskjema 1A og 1B.
2. Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema 2A og 2B. Kommunestyret godkjenner opptak av nye lån for finansiering av investeringsbudsjettet for 2017 i henhold til dette. Rådmannen prisjusterer investeringsprosjektene i henhold til oppdatert framdriftsplan.
3. Satser for kommunale avgifter og gebyrer endres slik det framkommer i heftet Gebyrer og betalingssatser 2017.
4. Tilskuddssatser for heltidsplasser i ikke-kommunale barnehager i 2017 fastsettes slik:  
Driftstilskudd pr barn små barn (100% inndekning): kr 182 272  
Driftstilskudd pr barn store barn (100% inndekning): kr 86 347  
Kapitaltilskudd gis i henhold til nasjonale satser (100% inndekning)
5. Rammen for Askøyhallene KF settes til 5 920 000 for 2017.

6. Inntektsskatt og formueskatt til kommunen utliknes etter maksimalsatsene Stortinget fastsetter. Marginavsetningen settes til 9%.
7. Det skrives ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i hele kommunen fra og med 2017. Skattesatsen settes til 2 promille av skattegrunnlaget. Utskriving av eiendomsskatten følger gjeldende eiendomsskattevedtekter.
8. Tilskudd til lag og organisasjoner m.v. over art 4701 kan første halvår utbetales med maksimalt 50% av budsjettert beløp, med unntak av avtalefestede utbetalinger.
9. Rådmannen gis fullmakt til å disponere avsatt lønnsnett i henhold til resultat av lønnsoppgjør, samt gjøre budsjettendringer mellom kommunalavdelingene som følge av organisatoriske justeringer.

## **SAMMENDRAG**

Rådmannen legger med dette fram forslag til handlingsprogram med budsjett 2017 og økonomiplan 2017 – 2020 for politisk behandling og innstilling. Forslaget innebærer utvidet eiendomsskatt.

### **Avgjøres av:**

Kommunestyret

**Behandles i følgende utvalg:** Eldrerådet, Råd for funksjonshemmede, Utvalg for levekår, Utvalg for Oppvekst, Utvalg for Teknikk og miljø, Formannskapet

### **Videre saksgang:**

### **Saksopplysninger:**

Rådmannen legger med dette fram forslag til handlingsprogram for 2017 – 2020. I tillegg til årsbudsjett og økonomiplan inneholder dokumentet også samfunnsplanens mål og strategier. Handlingsdelen av kommunedelplaner og handlingsplaner er gjenspeilet i kommunalavdelingenes satsningsområder og mål.

Saldert forslag til budsjett 2017 og økonomiplan 2017 – 2020 er utarbeidet i tråd med prinsippene om rammebudsjettering, og føringer gitt i kommuneproposisjon og forslag til statsbudsjett, Prop. 1S. Forslaget bygger på tidligere vedtatt økonomiplan, gjeldende politiske vedtak og rådmannens anbefalte prioriteringer. Premissene er redegjort for i vedlagte grunnlagsdokument.

Kommunalavdelingenes rammer blir i hovedsak videreført med prisjustering på 2,5%, samtidig som avsetninger til fremtidig handlefrihet (disposisjonsfond) og effektiviseringsgevinster er bakt inn. Investeringsbudsjettet er innenfor handlingsregelen for lånevekst for 4-års perioden sett under ett, forutsatt salg av Kleppestø-tomten.

Budsjettforslaget er preget av kommunens økonomiske posisjon som vekstkommune med høy lånegjeld, stort investeringsbehov, lave inntekter og kostnadseffektiv drift. Budsjettforslaget håndterer blant annet:

- Økning i renter og avdrag på lån fra 2016 – 2017 på 21 mill, herav 13 mill knyttet til ikke selvfinansierende investeringer

- Tilpasning til nytt inntektssystem som slo uheldig ut for Askøy kommune (- 11 mill)
- Avsetning til fremtidig handlefrihet (8 mill)
- Opprettholdelse av lærertetthet og voksentetthet i barnehagene på dagens nivå
- Økte driftskostnader som følge av at nye bygg/arealer tas i bruk

I tillegg er det funnet rom for

- Styrking av helsesøstertjenesten for økt innsats familieveiledning (i henhold til føringer i statsbudsjettet)
- Styrking av PPT på grunn av økt utredningsplikt som følge av lovendring
- Videreføring av tjenestetilbud ved bortfall av midlertidige tilskudd
- Styrking av skatteoppkreverfunksjon og arbeidsgiverkontroller

Budsjettet er stramt, og det er dessverre ikke funnet rom for tiltak som styrket vedlikehold av skoler og andre kommunale bygg. Heller ikke til økt lærertetthet, økt voksentetthet i barnehagene og justering av sosialhjelpssatsene. I forslaget til statsbudsjett har regjeringen økt overføringene til kommunene ut fra et ønske om å styrke innsatsen på utvalgte områder. Bortsett fra opptrapping på helsesøstertjenesten er det dessverre ikke funnet rom for mer ressursinnsats på disse områdene.

*Grunnlagsdokumentet* er lagt fram med eiendomsskatt kun på verk og bruk, med opptrapping av skattesats i henhold til økonomiplanen for 2016 - 2019.

Rådmannen har i K-sak 97/16 gjort rede for nytten av å skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i kommunen, og anbefalt en fast og lik skattesats på 2 promille. I henhold til vedtaket i saken pågår det en nærmere utredning knyttet til utvidet eiendomsskatt. *Rådmannens budsjettforslag innebærer en eiendomsskatt på 2 promille for alle faste eiendommer i hele kommunen i hele økonomiperioden.* I henhold til en foreløpig inntektsanalyse vil inntekspotensialet for en eiendomsskatt som nevnt over være ca 47 mill. kr. årlig. Hensyntatt en eventuell sosial profil vil det fortsatt være et betydelig beløp til disposisjon, på dette tidspunkt anslått til 40 mill kr.

### **Vurdering:**

Handlingsregelen for lånevekst er et viktig grep som er tatt for å sikre en mer bærekraftig gjeldsutvikling samtidig som skolekapasiteten utvides i henhold til nylig revidert skolebruksplan. Likevel er hovedutfordringen for kommunen fortsatt den høye, og økende, lånegjelden. Den presser driften mer og mer år for år. Rådmannen er også sterkt bekymret for kommunens dårlige evne til å drive vedlikehold av bygningsmassen. Et større vedlikeholdsetterslep vil fort koste dyrt, og kreve ytterligere investeringer før det skulle være nødvendig.

Rådmannen vil derfor understreke betydningen av den inntektsøkningen en utvidet eiendomsskatt vil gi. Rådmannens anbefaling er at disse inntektene primært brukes til å øke vedlikeholdet på kommunens bygningsmasse og dermed begrenser verditapet på denne, samt nedbetaling av gjeld. En mer konkret fordeling ønsker rådmannen å komme tilbake til, blant annet fordi inntektsanslaget er usikkert.

Forslaget til økonomiplan og årsbudsjett er preget av at kommunen har stram økonomi. Det er viktig at nøkternhet og god styring videreføres. Rådmannen har iverksatt programmet «Askøy 2020», inkludert «Omstilling 2020», for å sikre oppfølging av politiske vedtak og målsettinger. Gevinstrealisering og utnyttelse av muligheter for økte inntekter står høyt på dagsorden. Besparelser og effektiviseringsgevinster som følge av snu omsorgstrapp-programmet og innføring av ehandel, er innarbeidet i budsjettforslaget. Det er høyt arbeidspress i fagavdelingene og staben. For å kunne gjennomføre omstillings- og utviklingsoppgaver som beskrevet i Omstilling 2020, er det nødvendig å tilføre noe ekstra kapasitet og kompetanse. Dette vil i alle tilfelle bli på et nøkternt nivå og vel anvendte utgifter til inntekts ervervelse.

### **Folkehelseperspektiv:**

Det vises til samfunnsplanens mål og strategier, samt kommunalavdelingens beskrivelse av utviklingstrekk, satsningsområder og mål.

### **Økonomi:**

Handlingsprogrammet viser hvordan kommunens årlige inntekter er tenkt disponert, samt plan for investeringer, låneopptak og avsetninger.

Vedlegg:

1. Justert budsjettskjema 1A og 1 B
2. Handlingsprogram 2017 – 2020 med økonomiplan og årsbudsjett
3. Gebyrer og betalingssatser 2017
4. Driftsbudsjett 2017 Ask omsorgssenter
5. Budsjettkommentar og budsjett 2017 Askøyhallene KF
6. Budsjett 2017 og økonomiplan 2017 – 2020 Askøy kirkelige fellesråd

Kleppestø 26.10.2016

Eystein Venneslan  
Rådmann

Marit Rinnan  
Kommunalsjef